

Na osnovu člana VI (2). Ustava Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 22/02, 52/02, 60/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08), člana 70. i 75. Ustava Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 7/96) i («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona» , broj 1/96, 10/00, 8/04 i 10/04), člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine» ,broj 49/06 i 51/09), člana 7. Zakona o Gradu Visoko («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine» , broj 30/19), člana 10. Privremene statutarne odluke Grada Visoko («Službeni glasnik Općine Visoko» , broj 5/19) i člana 1. Odluke o pristupanju izradi Statuta Grada Visoko («Službeni glasnik Grada Visoko» , broj 1/19), na prijedlog Komisije za statut i propise, Gradsko vijeće Visoko, na 12. sjednici, održanoj 26.11. 2021. godine, donijelo je

S T A T U T GRADA VISOKO

I OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Statutom Grada Visoko uređuje se samoupravni djelokrug Grada Visoko kao jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, saradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i saradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Grada Visoko.

Član 2. (Pravni status)

Grad Visoko je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom i Zakonom.

Grad Visoko je pravno lice.

Grad Visoko je pravni sljednik Općine Visoko i ima zakonom određene nadležnosti Grada i preuzima nadležnost, prava, obaveze i imovinu Općine čiji je pravni sljednik.

Član 3. (Temeljna prava i slobode)

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Grad Visoko će poštovati temeljna prava i slobode građana i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu sa članom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Grad Visoko će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uslove svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski, kulturni i spolni identitet.

II STATUSNA OBILJEŽJA GRADA

Član 4. (Naziv i sjedište Grada)

Naziv Grada je: Grad Visoko (u daljem tekstu: Grad).

Sjedište Grada je: Visoko, Ulica Alije Izetbegovića broj 12A.

Član 5. (Teritorija Grada)

Područje Grada je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine , u sastavu je Federacije Bosne i Hercegovine i u okviru je Zeničko-dobojskog kantona.

Teritoriju Grada čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Visoko na dan stupanja na snagu Zakona o Gradu Visoko («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine» , broj 30/19).

Teritorijalna organizacija naseljenih mjesta i mjesnih zajednica Grada propisuju se posebnom odlukom Gradskog vijeća Visoko.

Član 6. (Granice područja Grada)

Granice područja Grada idu katastarskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Grada u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta.

Granice Grada ucrtane su u katastarskom operatu.

Član 7. (Grb i zastava Grada)

Grad ima grb i zastavu.

Grb je štitastog oblika zelene boje na kojem je ucrtana kruna zlatno-žute boje sa ljiljanima, stilizovana srednjovjekovna utvrda bijele boje, osmokraka zvijezda crvene boje i stilizovano slovo "V" plave boje.

Grb je optračen sa trakom zlatno žute boje.

Zastava Grada je pravougaonog oblika bijele boje .

Na sredini dužine zastave nalazi se grb Grada.

Odnos širine i dužine zastave je 1: 2.

Uslovi i način upotrebe naziva, grba i zastave Grada propisuju se posebnom odlukom Gradskog vijeća Visoko.

Član 8. (Pečat Grada)

Gradsko vijeće, Gradonačelnik i gradske službe imaju pečat.

Pečat je okruglog oblika i sadrži ispisan sljedeći tekst :

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Zeničko-dobojski kanton

Grad Visoko, te naziv organa odnosno službe.

Tekst je ispisan u koncentričnim krugovima.

U sredini pečata je grb Grada.

Uslovi i način upotrebe pečata Grada propisuju se posebnom odlukom Gradskog vijeća Visoko.

Član 9. (Službeni jezici)

Službeni jezici Grada su: bosanski, hrvatski i srpski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

Član 10.
(Značajni datumi)

Dan Grada Visoko je 29. august.

Gradski praznici, značajni datumi i način njihovog obilježavanja, propisuju se posebnom odlukom Gradskog vijeća Visoko.

Pored gradskih praznika iz stava 1 i 2. ovog člana, proslavljaće se i svi zakonom utvrđeni državni praznici i drugi gradski praznici utvrđeni odlukom Gradskog vijeća Visoko.

Član 11.
(Javna priznanja Grada)

Povodom Dana Grada dodjeljuju se javna priznanja Grada što se propisuju posebnom odlukom Gradskog vijeća Visoko.

III SAMOUPRAVNI DJELOKRUG GRADA

Član 12.
(Samoupravni djelokrug)

Grad samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga .

Član 13.
(Vlastite nadležnost i poslovi)

Grad obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na:

1. osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavima,
2. donošenje budžeta Grada,
3. donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
4. utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
5. donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
6. utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
7. utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
8. utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
9. utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Grada,
10. utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Grada i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
11. upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
  - vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
  - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
  - održavanje javne čistoće,
  - gradska groblja,
  - lokalni putevi i mostovi,
  - ulična rasvjeta,
  - javna parkirališta,
  - parkovi,
12. organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
13. utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i

- finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
14. osniva i odlučuje o prestanku preduzeća za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Grad, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa Zakonom;
  15. osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
  16. ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Grada,
  17. analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
  18. organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
  19. uspostavljanje i vršenje inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada,
  20. donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada,
  21. raspisivanje referenduma za područje Grada,
  22. raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada,
  23. preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
  24. osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
  25. osigurava i vodi evidencije o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima,
  26. obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
  27. organizaciju efikasne gradske uprave prilagođene lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje nadležnosti,
  28. uspostavlja organizaciju mjesne samouprave,
  29. donošenje programa mjera radi postizanja jednakosti spolova u oblastima iz samoupravnog djelokruga Grada,
  30. brigu o zaštiti životinja,
  31. zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša i
  32. zaštitu potrošača.

Grad se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, u skladu sa svojim mogućnostima, a tiču se:

- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih lica,
- brige o potrebama i interesima penzionera umirovljenika i lica starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihovog unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Grada,
- poduzima mjere na očuvanju prirodne baštine, te historijskog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa,
- u okviru propisanih uvjeta sudjeluje u aktivnostima udruženja građana,
- te obavlja i druge poslove koji su od interesa za građane Grada i privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Član 14. **(Ustupljene nadležnosti i poslovi)**

Grad pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje te vlasti povjere Gradu u skladu sa zakonom, pri čemu će se voditi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Grada da te poslove efikasno obavlja.

Izvršavanje nadležnosti iz prethodnog stava ovisi od nivoa dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

IV ORGANI GRADA

Član 15. (Organi Grada)

Organi Grada su:

1. Gradsko vijeće
2. Gradonačelnik

Član 16. (Ovlaštenja i obaveze)

Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Grada podijeljene su između Gradskog vijeća kao predstavničkog organa i Gradonačelnika kao izvršnog organa.

Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, svi poslovi i zadaci što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Grada (normativne naravi) u nadležnosti su Gradskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Gradonačelnika.

Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Gradonačelnik.

1. Gradsko vijeće

Član 17. (Opće odredbe)

Gradsko vijeće je predstavnički organ građana Grada i organ lokalne samouprave izabran na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Gradsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Grada te obavlja druge poslove u skladu sa ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Gradsko vijeće ima 25 vijećnika.

Sastav Gradskog vijeća treba da odražava sastav stanovništva Grada prema posljednjem popisu, u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, kao i ravnopravnu zastupljenost oba spola.

U pogledu poštivanja prava pripadnika nacionalnih manjina zastupljenosti u Gradskom vijeću, primjenjivaće se Izborni zakon Bosne i Hercegovine.

Član 18. (Uloga vijećnika)

Vijećnik vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Grada.

Vijećnik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom koji donosi Gradsko vijeće.

Vijećnici odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Gradsko vijeće u okviru svojih nadležnosti.

Član 19. (Mandat vijećnika)

Mandat vijećnika je četiri godine.

Mandat vijećnika i slučajevi njegovog prestanka su utvrđeni Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Vijećnik je dužan podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa posebnim zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika.

Član 20. **(Prava i dužnosti vijećnika)**

U vršenju svoje dužnosti, vijećnik ima pravo naročito:

1. predlagati Gradskom vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,
2. izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Gradskog vijeća,
3. biti birani u radna tijela Gradskog vijeća,
4. postavljati pitanja Gradonačelniku, gradskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Grad ili obavljaju poslove od javnog interesa a imaju sjedište u Gradu,
5. tražiti i dobivati podatke od organa i uprave Grada i drugih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova vijećnika,
6. kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i drugih subjekata.

Ostala prava i dužnosti vijećnika u radu Gradskog vijeća utvrđuju se Poslovníkom Gradskog vijeća.

Član 21. **(Nadležnost)**

Gradsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. donosi Statut Grada dvotrećinskom većinom glasova,
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada,
3. donosi budžet Grada, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom,
4. donosi program kapitalnih ulaganja i razmatra izvještaj o realizaciji programa,
5. utvrđuje politiku u okviru nadležnosti Grada i prati njeno ostvarivanje;
6. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje,
7. donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Grada u skladu sa zakonom,
8. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Grada,
9. donosi odluke o zaduživanju Grada, o raspisivanju javnog zajma i davanju jamstva u skladu sa zakonom,
10. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša,
11. donosi plan korištenja javnih površina;
12. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta,
13. donosi odluke o udruživanju Grada u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge saradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država,
14. donosi odluke o proglašenju praznika Grada,
15. donosi odluke o priznanjima i nagradama Grada,
16. donosi odluke o raspisivanju referenduma,
17. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Gradskog vijeća,
18. osniva radna tijela Gradskog vijeća te bira i razrješava njihove članove,
19. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama Grada, te daje saglasnost na imenovanja, izbor i razrješavanja kada je to propisano,

20. osniva preduzeća i ustanove i druga pravna lica za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Grad, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa zakonom,
21. razmatra izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje,
22. odlučuje o prestanku ustanova, preduzeća i drugih pravnih lica u skladu sa zakonom,
23. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa Statutom Grada,
24. razmatra godišnji izvještaj o provođenju gradske politike i aktivnostima Gradonačelnika,
25. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Gradonačelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Gradonačelnika,
26. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstva za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Grada,
27. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga Grada u skladu sa zakonom i Statutom Grada,
28. analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima,
29. utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike u skladu sa zakonom,
30. donosi Poslovnik o svome radu,
31. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Grada.

Član 22. **(Javnost rada)**

Rad Gradskog vijeća je javan.

Javnost rada Gradskog vijeća obezbjeđuje se prenosom sjednica Gradskog vijeća putem sredstava javnog informisanja i u skladu sa tehničkim mogućnostima.

Izuzetno, Gradsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.

Član 23. **(Način donošenja odluka)**

Gradsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja izabranih vijećnika, osim u slučajevima propisanim Statutom Grada.

Statut Grada, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Grada, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, Gradsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja izabranih vijećnika.

Član 24. **(Konstituirajuća sjednica)**

Prva sjednica Gradskog vijeća, u novom sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Prvu sjednicu Gradskog vijeća, u novom sazivu, saziva predsjedavajući, odnosno zamjenik predsjedavajućeg, prethodnog saziva, a njome predsjedava najstariji vijećnik novog saziva sve do izbora predsjedavajućeg Gradskog vijeća.

Ako se sjednica ne sazove na način iz stava 2. ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novog saziva.

Gradsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg Gradskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina vijećnika.

Izbor predsjedavajućeg Gradskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Gradskog vijeća, vrši se u pravilu tajnim glasanjem na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom Gradskog vijeća.

Predsjedavajući Gradskog vijeća bira se u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 25.
(Prava i dužnosti predsjedavajućeg Gradskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg)

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Gradskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg utvrđuju se Poslovníkom Gradskog vijeća.

Član 26.
(Radna tijela)

Gradsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.
Stalna radna tijela Gradskog vijeća razmatraju pitanja koja su na dnevnom redu sjednica Gradskog vijeća i o njima daju mišljenje i prijedloge.
Sastav, broj članova i djelokrug rada radnih tijela iz stava 1 i 2. ovog člana utvrđuje se Poslovníkom Gradskog vijeća.

Član 27.
(Klubovi vijećnika)

Vijećnici mogu obrazovati klubove vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Gradskom vijeću, kao i koalicija i nezavisnih kandidata radi olakšavanja i efikasnijeg rada Gradskog vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje.
Obrazovanje, zadaci i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom Gradskog vijeća.

Član 28.
(Kolegij Gradskog vijeća)

U cilju unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada Gradskog vijeća, Gradsko vijeće obrazuje Kolegij Gradskog vijeća.
Sastav Kolegija Gradskog vijeća, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom Gradskog vijeća.

2. Gradonačelnik

Član 29.
(Opće odredbe)

Gradonačelnik je nosilac izvršne vlasti Grada.
Mandat Gradonačelnika je četiri godine.
Gradonačelnik se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim zakonom.
Gradonačelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

Član 30.
(Nadležnost)

Gradonačelnik kao nosilac izvršne vlasti u okviru samoupravnog djelokruga Grada, u okviru svoje nadležnosti:

1. predstavlja i zastupa Grad,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Gradskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi nacrt i prijedlog budžeta Grada Gradskom vijeću,

4. odgovoran je za izvršavanje budžeta Grada,
5. obavlja nadzor rada javnih ustanova i javnih preduzeća kojim je osnivač Grad, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje nadležnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Gradskom vijeću,
8. obezbjeđuje izradu i Gradskom vijeću podnosi na usvajanje ekonomske, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Grada u skladu sa odlukama Gradskog vijeća,
10. izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Gradu,
11. utvrđuje organizaciju Službi za upravu i drugih službi Grada,
12. donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Službi za upravu i drugih službi Grada,
13. realizira saradnju Grada sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela,
14. podnosi izvještaj Gradskom vijeću o ostvarivanju politike Grada i svojim aktivnostima,
15. postavlja državne službenike i namještenike i odlučuje o pitanjima iz radnog odnosa državnih službenika i namještenika u skladu sa zakonom,
16. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz nadležnosti Službi za upravu i drugih službi Grada i poduzima mjere za osiguravanje njihovog efikasnijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom, Statutom Grada i odlukom Gradskog vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava grada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i Statutom Grada.

Gradonačelnik i stručna služba koja je učestvovala u izradi akta, su odgovorni za ustavnost i zakonitosti akata koje donose, odnosno predlažu Gradskom vijeću.

Član 31. (Zamjena Gradonačelnika)

Gradonačelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje službenik ili uposlenik gradske uprave kojeg on ovlasti.

U slučaju prestanka mandata Gradonačelnika iz razloga propisanih zakonom, dužnost Gradonačelnika do izbora novog Gradonačelnika, vrši osoba koju izabere Gradsko vijeće natpolovičnom većinom od ukupnog broja vijećnika Gradskog vijeća.

Član 32. (Ostavka i opoziv)

Gradonačelnik može podnijeti ostavku i može biti opozvan.

Postupci podnošenja ostavke i opoziva se utvrđuju zakonom i Poslovnikom Gradskog vijeća.

V MEĐUSOBNI ODNOSI GRADSKOG VIJEĆA I GRADONAČELNIKA

Član 33. (Međusobni odnosi Gradskog vijeća i Gradonačelnika)

Međusobni odnosi Gradskog vijeća i Gradonačelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Grada.

Član 34. (Osnove programa i politike)

U roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Gradskog vijeća, Gradonačelnik dostavlja Gradskom vijeću prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.

Gradsko vijeće razmatra program iz prethodnog stava ovog člana, u roku od narednih 30 dana.

Član 35. (Izveštavanje Gradskog vijeća)

Gradonačelnik podnosi izvještaj Gradskom vijeću o ostvarivanju politike iz nadležnosti Grada Visoko i o svojim aktivnostima, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Povodom izvještaja iz prethodnog stava, Gradsko vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

Ako Gradsko vijeće izvještaj odbije, ukazaće Gradonačelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 36. (Preispitivanje odluka)

Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog općeg akta zatražiti da Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnika o svojoj odluci do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.

Kada Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa Ustavom i zakonom.

Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog općeg akta zatražiti da Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik preispita odluku ili akt koji smatra štetnim za Grad, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Grada.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 15 dana i obavijestiti Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.

Član 37.
(Vijećnička pitanja i inicijative)

Gradonačelnik je dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Gradskog vijeća.

Gradsko vijeće je dužno da razmotri prijedlog akta koji podnese Gradonačelnik, te o istom se izjasniti najkasnije u roku od 30 dana

VI ORGANIZACIJA GRADSKE UPRAVE

Član 38.
(Opće odredbe)

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Grada kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Grad, obavljaju gradske službe za upravu, na način utvrđen ustavom, zakonom, ili drugim propisom.

Član 39.
(Organizacija gradskih službi za upravu)

Organizacija gradskih službi za upravu i drugih službi Grada uređuje se aktom koji donosi Gradonačelnik u skladu sa zakonom.

Aktom o organizaciji gradske uprave uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova gradskih službi za upravu, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za organizaciju i djelokrug rada gradskih službi u skladu sa zakonom.

Član 40.
(Okvir djelovanja gradskih službi za upravu)

Gradske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Grada izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Gradskog vijeća i Gradonačelnika, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte, te obavljaju druge poslove iz svog djelokruga.

Gradske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Grada samostalno obavljaju poslove iz svoje nadležnosti i za svoj rad odgovorne su Gradonačelniku.

VII JAVNE SLUŽBE

Član 41.
(Opće odredbe)

U okviru samoupravnog djelokruga Grad osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih preduzeća i javnih ustanova a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

Član 42.
(Javne ustanove)

Gradsko vijeće svojom odlukom osniva, ukida javne ustanove i vrši druge statusne promjene javnih ustanova, kada ocijeni da za to postoji javni interes i pravni osnov.

Gradsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za osnivača.

Član 43.
(Javna preduzeća)

Gradsko vijeće svojom odlukom osniva, ukida i vrši druge statusne promjene javnih preduzeća, u oblasti komunalnih djelatnosti koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda, prikupljanje i odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja uređivanje i rad gradskih tržnica, obavljanje dimnjačarskih djelatnosti i druge djelatnosti u skladu sa zakonom.

Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Gradsko vijeće ocijeni da su od posebnog interesa za Grad.

Član 44.
(Nadzor i izvještavanje)

Gradonačelnik putem gradskih službi za upravu prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Grad.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine, odnosno nadzorni odbori javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Gradskom vijeću na razmatranje.

VIII MJESNA SAMOUPRAVA

Član 45.
(Opće odredbe)

Na području Grada osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utiču na njihov život i rad.

U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Grada u cjelini.

Član 46.
(Osnivanje mjesne zajednice)

Mjesnu zajednicu osniva Gradsko vijeće odlukom.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu.

Član 47.
(Postupak osnivanja mjesnih zajednica)

Mjesna zajednica se osniva na način i po postupku utvrđenim zakonom i Statutom Grada.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani, udruženja građana, nevladine organizacije s područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište, odnosno sjedište, Gradsko vijeće i Gradonačelnik.

Ako građani podnose inicijativu, svojim potpisom mora istu podržati najmanje 5% birača upisanih u birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zboru građana, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni 5% birača upisanih u birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Inicijativa i odluka zbora građana o prihvatanju inicijative dostavlja se Gradskom vijeću.

Član 48.
(Inicijativa za osnivanje mjesnih zajednica)

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Gradskom vijeću u pisanom obliku sa podacima o nazivu, sjedištu, teritoriji, mjesna područja mjesne zajednice, granice obuhvata detaljnim obrazloženjem u pogledu područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice, načina osnivanja i razloga zbog kojih se predlaže osnivanje.

Gradsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o inicijativi za osnivanje mjesne zajednice.

U postupku po pokrenutoj inicijativi za osnivanje mjesne zajednice razmatra se da li postoje uslovi da se u mjesnoj zajednici čije se osnivanje predlaže mogu obezbijediti uslovi da građani samostalno odlučuju o ostvarivanju svojih zajedničkih interesa i potreba i o njihovom solidarnom zadovoljavanju u oblastima uređivanja naselja, stanovanja, komunalnih djelatnosti, dječije i socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja, kulture, fizičke kulture, tehničke kulture, stvaralaštva, zaštite i unapređenja čovjekove okoline i drugim oblastima života i rada građana.

Član 49.
(Odlučivanje o inicijativi za osnivanje mjesnih zajednica)

Ako Gradsko vijeće prihvata inicijativu, donosi akt o prihvatanju inicijative i zadužit će nadležnu službu Grada da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuju se naziv, sjedište, teritorija, mjesna područja mjesne zajednice, granice obuhvata i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem mjesne samouprave.

Ako Gradsko vijeće zauzme stav da postoje opravdani razlozi za osnivanje nove mjesne zajednice, može prihvatiti inicijativu donošenjem odluke o raspisivanju referendumu koja se dostavlja zboru građana na čijem području treba da se osnuje nova mjesna zajednica radi izjašnjavanja o referendumu.

Za osnivanje mjesne zajednice referendumom se izjašnjavaju građani koji žive na području za koje se osniva mjesna zajednica.

Inicijativa o osnivanju mjesne zajednice prihvaćena je ako je na referendumu za inicijativu glasala dvotrećinska većina birača upisanih u birački spisak naseljenih mjesta za čije se područje osniva mjesna zajednica.

Na osnovu izjašnjavanja građana na referendumu Gradsko vijeće donosi odluku o osnivanju mjesne zajednice.

O promjeni naziva mjesne zajednice odlučuje Gradsko vijeće odlukom.

Član 50.
(Izdvajanje)

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice sa drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 51.
(Pravno svojstvo)

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u pogledu prava i obaveza utvrđenih zakonom, ovim Statutom i odlukom o osnivanju mjesne zajednice.
Mjesna zajednica se upisuje u Registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba Grada, a Pravilnik o registru donosi Gradonačelnik.
Odluka o osnivanju mjesne zajednice objavljuje se u «Službenom glasniku Grada Visoko».

Član 52.
(Statut mjesne zajednice)

Mjesna zajednica ima statut.
Statutom mjesne zajednice utvrđuje se: poslovi i organizacija mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa gradskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.
Statut mjesne zajednice donosi se u skladu sa Statutom Grada.

Član 53.
(Poslovi od značaja za mjesnu zajednicu)

Građani u mjesnoj zajednici putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene zakonom, Statutom Grada i statutom mjesne zajednice, a naročito:

1. pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesnih zajednica, pokreću inicijative, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata u općoj upotrebi;
2. pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvene djelatnosti;
3. brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;
4. staraju se o razvoju kulture i sporta i stvaraju uvjete za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a pogotovo mladim;
5. stvaraju uvjete i preduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine;
6. drugim poslovima utvrđenim Statutom Grada i statutima mjesnih zajednica vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini

Član 54.
(Prenošenje poslova na mjesnu zajednicu)

Gradsko vijeće može odlukom, uz obezbjeđenje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova.

Član 55.
(Organi mjesne zajednice)

Organi mjesne zajednice su:

1. Savjet mjesne zajednice.
2. Zbor građana mjesne zajednice.

Član 56.
(Opće odredbe)

Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene statutom mjesne zajednice.
Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Grada Visoko i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 57.
(Odlučivanje u mjesnoj zajednici)

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

1. Savjet mjesne zajednice

Član 58.
(Savjet mjesne zajednice)

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.

Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti, savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice.

Definisanje prioriteta mjesne zajednice obavlja se metodologijom organizacije konsultovanja sa građanima-forum građana.

Član 59.
(Obavezno konsultovanje savjeta mjesne zajednice)

Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Gradsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku osnivanja mjesne zajednice, donošenja budžeta i prostornih planova Grada.

Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka.

Savjet mjesne zajednice je obavezan dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Gradskog vijeća ili Gradonačelnika.

Član 60.
(Izbor savjeta mjesne zajednice)

Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

Članovi savjeta mjesne zajednice biraju se tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim odlukom Gradskog vijeća.

Odlukom Gradskog vijeća utvrđuje se naročito: mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenja izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 61.
(Potvrđivanje rezultata izbora)

Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Gradsko vijeće odlukom.

Član 62.
(Kandidacioni postupak)

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti:

1. građani (pojedinačno ili grupno),
2. organi političkih stranaka,
3. organizacije i udruženja.

Prijedlog kandidata dostavlja se savjetu mjesne zajednice, sa pisanom potvrdom predloženih kandidata o prihvatanju kandidature.

Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice treba se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, da spolovi budu ravnopravno zastupljeni i da su adekvatno zastupljena naseljena mjesta mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice, poštujući uslove navedene u prethodnom stavu, dostavlja listu kandidata organu za provođenje izbora na potvrdu, a u skladu sa odlukom o raspisivanju izbora u mjesnim zajednicama.

Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

Član 63.
(Mandat članova savjeta mjesne zajednice)

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje ili više manjih naselja u savjetu mjesne zajednice mora biti adekvatno zastupljeno što će biti utvrđeno statutom mjesne zajednice.

Član 64.
(Broj članova savjeta mjesne zajednice)

Savjet mjesne zajednice ima od 5 do 9 članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice ima:

1. 5 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 1000 stanovnika,
2. 7 članova u mjesnoj zajednici koja ima od 1000 do 2.000 stanovnika,
3. 9 članova u mjesnoj zajednici koja ima preko 2.000 stanovnika.

Član 65.
(Prestanak mandata)

Članu savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

1. istekom vremena na koje je biran,
2. smrću,
3. preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
4. ako je pravosnažnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci ili duže,
5. ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
6. ostavkom,
7. smjenjivanjem.

Ako članu savjeta mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, Gradsko vijeće će svojom odlukom dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za savjet mjesne zajednice.

Ukoliko broj kandidata na kandidatskoj listi bude iscrpljen za pojedina mjesna područja, člana savjeta predlaže i bira zbor građana mjesnog područja.

Član 66.
(Nadležnost savjeta mjesne zajednice)

Savjet mjesne zajednice:

1. donosi statut mjesne zajednice u skladu sa Statutom Grada,
2. donosi poslovnik o radu u skladu sa statutom mjesne zajednice,
3. donosi program rada i finansijski plan,
4. definiše prioritete mjesne zajednice na osnovu prethodno održanog konsultativnog foruma građana,
5. odlučuje o raspolaganju imovine mjesne zajednice,
6. donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
7. uspostavlja mehanizam za prijem informacija od građana,
8. bira potpredsjednika i sekretara savjeta,
9. saziva mjesne zborove građana,
10. saraduje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
11. obrazuje svoja radna tijela, vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti građana i spolova,
12. donosi izvještaj o radu mjesne zajednice,
13. obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Grada prenese Gradsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Član 67.
(Način rada savjeta mjesne zajednice)

Način rada i odlučivanja savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice.

Član 68.
(Odnos savjeta mjesne zajednice i Gradskog vijeća)

Savjet mjesne zajednice za svoj rad odgovara Gradskom vijeću i u tom cilju obavezno mu podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj.

1.1. Predsjednik savjeta mjesne zajednice

Član 69. (Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika savjeta mjesne zajednice)

Kandidat sa liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika i sekretara savjeta mjesne zajednice.

Član 70. (Opoziv predsjednika i članova savjeta mjesne zajednice)

Predsjednik savjeta mjesne zajednice i član savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen statutom mjesne zajednice.

Član 71. (Prava i dužnosti predsjednika savjeta mjesne zajednice)

Predsjednik savjeta mjesne zajednice:

1. predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i savjet mjesne zajednice,
2. saziva sjednice savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama savjeta i potpisuje akte savjeta,
3. provodi i osigurava provođenje odluka savjeta i podnosi izvještaj o provođenju odluka savjeta,
4. surađuje sa organima i službama Grada,
5. sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Grada,
6. informiše građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
7. obavlja i druge poslove koje mu povjeri savjet.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i savjetu mjesne zajednice.

2. Zbor građana mjesne zajednice

Član 72. (Nadležnost)

Zbor građana mjesne zajednice je organ konsultovanja o lokalnim poslovima i oblik neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju.

Zbor građana se konsultuje o pitanjima o kojima odlučuje savjet mjesne zajednice, kao i o pitanjima o kojima odlučuje Gradsko vijeće dvotrećinskom većinom, te u postupku osnivanja mjesne zajednice, donošenja budžeta i prostornih planova Grada, naročito u dijelu koji se odnosi na područje mjesne zajednice.

Član 73. (Sazivanje zbora građana)

Savjet mjesne zajednice, u skladu sa ovim Statutom, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanja pitanja od mjesnog značaja, može sazvati zbor građana mjesne zajednice.

Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čine cjelinu, a što se uređuje statutom mjesne zajednice.

Odluku o načinu održavanja zbora građana donosi savjet mjesne zajednice u skladu sa statutom mjesne zajednice.

Član 74. **(Sredstva za rad mjesnih zajednica)**

Sredstva za rad mjesne zajednice, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Grada preneseni ili povjereni mjesnoj zajednici obezbjeđuju se u budžetu Grada.

Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

1. sredstava samodoprinosu,
2. sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
3. sredstava od imovine i imovinskih prava,
4. sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih lica
5. i druga sredstva.

Gradsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Grada Visoko za rad i funkcionisanje mjesne zajednice.

IX NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA GRADA

Član 75. **(Oblici neposrednog učešća građana)**

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Grada su:

1. referendum,
2. zbor građana,
3. građanska inicijativa,
4. podnošenje predstavki, prijedloga i pritužbi,
5. drugi oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

1. Referendum

Član 76. **(Određenje referenduma)**

Gradsko vijeće pod uvjetima propisanim zakonom i ovim Statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Visoko koje je od posebnog interesa za razvoj Grada i unapređenje uslova života i rada građana.

Građani sa područja Grada mogu putem referenduma neposredno odlučivati o pitanjima koja su od njihovog zajedničkog interesa, kao što su:

1. osnivanje nove mjesne zajednice,
2. zavođenje samodoprinosu za cijeli Grad, mjesnu zajednicu ili više mjesnih zajednica,
3. predlaganje donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad građana, kao što su izgradnja objekata komunalnog značaja, uređenje prostora, održavanje higijene i čistoće javnih

površina na području Grada, uvođenje samodoprinosa za određene namjene i druga pitanja od zajedničkog interesa za građane,

4. izjašnjavanje građana o pitanjima od općeg interesa za Grad, ako Gradsko vijeće zatraži takvo izjašnjavanje,

5. inicijativama o konstituisanju novih općina,

6. druga pitanja predviđena zakonom ili propisom Grada,

Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Grada Visoko i koji su upisani u centralni birački spisak.

Prijedlog o kojem su se građani izjašnjavali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega izjasnilo više od polovine građana upisanih u centralni birački spisak, a dvije trećine građana u postupku izjašnjavanja o inicijativi za osnivanje mjesne zajednice.

Rezultati referenduma koji je proveden obavezujući su za Gradsko vijeće.

Član 77. (Pokretanje procedure)

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

1. jedna trećina vijećnika u Gradskom vijeću,
2. Gradonačelnik,
3. jedna trećina mjesnih zajednica na osnovu odluke zbora građana.

Član 78. (Odluka o raspisivanju referenduma)

Gradsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u «Službenom glasniku Grada Visoko».

Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Referendum provodi komisija koju imenuje Gradsko vijeće.

Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Gradsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

2. Zbor građana

Član 79. (Određenje zbora građana)

O svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Grada građani mogu raspravljati na zboru građana, te predlagati način rješavanja određenog pitanja, odnosno donošenje akata iz djelokruga Grada i Gradskog vijeća.

Zbor građana saziva se radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Grada, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja kao što su:

1. izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
2. uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata,

3. zaštite okoliša,
4. obrazovanje, kultura, sport, manifestacije od značaja za mjesnu zajednicu i Grad,
5. potreba mladih, žena i ranjivih kategorija stanovništva,
6. usvajanja izvještaja mjesnih zajednica.

Gradsko vijeće može zatražiti od zbora mjesne zajednice stav o prijedlogu općeg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga Grada.

Član 80. **(Pravo učešća)**

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 81. **(Sazivanje zbora građana)**

Zbor građana saziva predsjednik savjeta mjesne zajednice po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog savjeta mjesne zajednice, udruženja i drugih organizacija i zajednica na području mjesne zajednice, Gradonačelnika i Gradskog vijeća, kada to ocijene važnim.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

Poziv na zbor građana sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana i dnevni red.

Član 82. **(Rad zbora građana)**

Organi mjesne zajednice dužni su organizovati i osigurati održavanje zbora građana.

O održavanju zbora građana brine se predsjednik savjeta mjesne zajednice, odnosno zamjenik predsjednika savjeta.

Zbor građana vodi predsjednik savjeta mjesne zajednice ili zamjenik predsjednika savjeta.

O radu zbora građana vodi se zapisnik koji sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana, broj prisutnih, dnevni red, zaključke, prijedloge i stavove koje zbor građana donosi.

Član 83. **(Odlučivanje zbora građana)**

Mjesni zbor građana može punovažno odlučivati ako prisustvuje najmanje 5% građana koji su upisani u birački spisak.

Zaključak, prijedlog, mišljenje, inicijativa ili stav je usvojen na zboru građana ako se za iste izjasnila natpolovična većina prisutnih.

Član 84. **(Odluke zbora građana)**

Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Gradsko vijeće i Gradonačelnika.

Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Gradsko vijeće i Gradonačelnik dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

Savjet mjesne zajednice dužan je izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

3. Građanska inicijativa

Član 85. (Građanska inicijativa)

Građani mogu Gradskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđenja.

Gradsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje broja lične karte podržalo najmanje 100 birača upisanih u centralni birački spisak Grada i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja Gradskom vijeću.

Gradsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Gradskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

Gradsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak koji se vodi za područje Grada.

Član 86. (Odluka o građanskoj inicijativi)

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

4. Predstavke, prigovori i pritužbe građana

Član 87. (Predstavke)

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Gradskom vijeću i Gradonačelniku.

Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i broj lične karte.

Organi Grada iz stava 1. dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Grada.

Anonimne predstavke ne uzimaju se u razmatranje.

Predstavke građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 88. (Prigovori i pritužbe građana)

Građani i pravna lica imaju pravo Gradskom vijeću i Gradonačelniku podnositi prigovore i pritužbe.

Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Prigovor i pritužba moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Na podnesene prigovore i pritužbe organi iz stava 1. ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

Organi iz stava 1. su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

5. Javna rasprava

Član 89.

(Vođenje javne rasprave)

Gradsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Grada, u skladu sa zakonom, Statutom Grada Visoko i Poslovníkom Gradskog vijeća

Poslovníkom Gradskog vijeća će se detaljnije regulisati obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

6. Sati građana

Član 90.

(Neposredni susreti sa građanima)

Gradonačelnik i predsjedavajući Gradskog vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.

X ZDRAVSTVENI SAVJET GRADA

Član 91.

(Zdravstveni savjet)

U cilju ostvarivanja društvene brige za zdravlje na nivou Grada osniva se zdravstveni savjet Grada.

Nadležnost, sastav, imenovanje i način rada zdravstvenog savjeta utvrdiće se posebnom odlukom Gradskog vijeća Visoko.

XI IMOVINA I FINANSIRANJE GRADA

Član 92.

(Imovina i upravljanje imovinom)

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Gradu, u skladu sa zakonom, čine imovinu Grada.

Imovinom Grada upravlja i raspolaže Gradsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i Statutom Grada.

Gradsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati s imovinom Grada brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Imovinom Grada, koju je Gradsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim preduzećima i ustanovama, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovom namjenom i zakonom.

Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Grada ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima neposredno upravlja.

Član 93. (Ovlaštenje za upravljanje imovinom)

Gradsko vijeće može ovlastiti Gradonačelnika da upravlja imovinom Grada u granicama ovlaštenja.

Gradonačelnik je dužan izvještavati Gradsko vijeće o stanju gradske imovine.

Član 94. (Prihodi Grada)

Grad ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi Grada srazmjerni su poslovima koji su u skladu sa zakonom u njenom djelokrugu.

Član 95. (Vrste prihoda)

Prihodi Grada su:

1. vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Grada i imovinskih prava,
- komunalne takse, druge takse i naknade u skladu sa gradskim odlukama,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje propisane gradskim odlukama,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Grada,
- kamata u skladu sa zakonom,
- prihodi od koncesije u skladu sa zakonom,
- prihodi od samodopirnosu u skladu sa gradskim odlukama i Statutom Grada,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Gradskog vijeća.

2. drugi prihodi Grada:

- prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- drugi prihodi u skladu sa zakonom.

Član 96. (Prikupljanje sredstava građana)

Grad Visoko može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno Statutom Grada.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Gradsko vijeće na prijedlog:

1. jedne trećine vijećnika Gradskog vijeća,
2. Gradonačelnika,
3. jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 97.
(Raspologanje prihodima)

Ostvarenim prihodima Grad samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Gradsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 98.
(Budžet)

Prihodi i rashodi Grada utvrđuju se u budžetu Grada.
Svi prihodi i primici Grada moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz koji potiču.
Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 99.
(Donošenje budžeta)

Gradonačelnik je dužan dostaviti prijedlog budžeta Gradskom vijeću u roku propisanom budžetskim kalendarom
Gradsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika usvaja budžet u roku predviđenom budžetskim kalendarom.

Član 100.
(Odluka o privremenom finansiranju)

Ukoliko Gradsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog člana, do usvajanja novog budžeta, a najduže 90 dana nakon početka budžetske godine finansiranje se obavlja privremeno.
Odluku o privremenom finansiranju donosi Gradsko vijeće.
Privremeno finansiranje u smislu stava 1. ovog člana obavlja se srazmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 101.
(Proglašenje budžeta)

Ukoliko Gradsko vijeće ne usvoji budžet do 31. marta tekuće godine, Gradonačelnik može proglasiti budžet, samo u slučaju da je o prijedlogu budžeta vođena rasprava na sjednici Gradskog vijeća, i da isti nije dobio potrebnu većinu.
Nakon što Gradonačelnik predloži prijedlog budžeta, kolegij Gradskog vijeća obavezan je uvrstiti ovu tačku na dnevni red sjednice Gradskog vijeća.
Budžet stupa na snagu nakon objave u "Službenom glasniku Grada Visoko".

Član 102.
(Arbitraža)

Ukoliko Gradonačelnik, Gradsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet na određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Grada, oni mogu u roku od 7 dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Član 103.
(Izvršenje budžeta)

Gradonačelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Grada i odgovoran je za izvršenje budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršenju budžeta i drugim propisima.

Gradsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Grada, te korisnike gradskog budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Član 104.
(Zaduživanje Grada)

Grad se može zaduživati, davati jamstva i garancije u skladu sa zakonom.

XII PROPISI I DRUGI AKTI GRADA

Član 105.
(Akti Gradskog vijeća)

Gradsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i Statutom Grada.

Gradsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut Grada, budžet, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Gradskog vijeća.

Gradsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Akti organa i tijela Gradskog vijeća su rješenja i zaključci.

Poslovníkom Gradskog vijeća se utvrđuju način i postupak donošenja propisa i akata Gradskog vijeća.

Član 106.
(Akti Gradonačelnika)

Gradonačelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Grada donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, uputstva, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, Statutom Grada ili odlukom Gradskog vijeća.

Član 107.
(Pravo žalbe na akte Gradonačelnika)

Protiv prvostepenih akata Gradonačelnika kada je Gradonačelnik rješavao na osnovu propisa Grada, u drugom stepenu rješava Komisija za statut i propise Gradskog vijeća.

Član 108.
(Objavlivanje općih i drugih akata)

Odluke i drugi opći akti obavezno se objavljuju u «Službenom glasniku Grada Visoko», prije nego što stupe na snagu.

Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Izuzetno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavu.

Član 109.
(Službeni glasnik Grada Visoko)

U «Službenom glasniku Grada Visoko» osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Grada, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja gradskom imovinom, te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

XIII JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 110.
(Javnost rada)

Organi Grada dužni su osigurati javnost rada u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da neposredno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, u skladu sa zakonom i Statutom Grada.

Član 111.
(Informisanje javnosti)

Gradsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela preko sredstava javnog informisanja, ili na drugi pogodan način.

Član 112.
(Transparentnost rada)

Transparentnost rada gradske uprave ostvaruje se kroz otvorenost postupka provođenja gradskih propisa i akata, kroz primjenu zakona i drugih propisa, te kroz upoznavanja javnosti sa njihovom primjenom.

Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodan pristup informacijama i informisanje javnosti, objavljivanja izvještaja, budžeta i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sistema i kroz druge oblike informisanja.

Član 113.
(Zaštita ličnih podataka i podataka od posebnog značaja)

Grad objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti.

Grad neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Gradskog vijeća, kao ni informacije koje uključuju lične podatke koji se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesom.

XIV ODNOS GRADA I GRAĐANA

Član 114. (Ostvarivnje zajamčenih prava)

Organi Grada dužni su organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravna lica mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

Član 115. (Pristup informacijama)

Gradski organi uprave dužni su omogućiti građanima pristup informacijama i aktima koje donose u svom radu.

XVI ODNOS I SARADNJA SA FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA

Član 116. (Opće odredbe)

Gradske i kantonalne vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnog nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada organa Grada.

Član 117. (Saradnja sa kantonalnim organima vlasti)

Grad i Zeničko-dobojski kanton, međusobno saraduju radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se neposredno tiču Grada, te u tom smislu Grad daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim organima.

Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Grada mogu podnositi Gradsko vijeće i Gradonačelnik, u skladu sa kantonalnim propisima.

Član 118. (Saradnja sa federalnim organima vlasti)

Grad je dužan informisati federalne, odnosno kantonalne vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti.

U vršenju povjerenih ovlaštenja i izvršavanju prenesenih poslova Grad je dužan primjenjivati uputstva i smjernice koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa zakonom.

U postupku donošenja propisa koji se direktno tiču Grada obaveza je federalnih i kantonalnih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konsultiraju Grad.

Konsultovanje u smislu prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

XVII UDRUŽIVANJE I SARADNJA SA DRUGIM GRADOVIMA I OPĆINAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 119. (Saradnja sa drugim gradovima i općinama)

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Grad uspostavlja i održava saradnju sa gradovima i općinama u Zeničko-dobojskom kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini. O oblicima i načinu saradnje Grad zaključuje sporazume.

Član 120. (Sporazum o saradnji)

Grad može uspostaviti trajnu prijateljsku saradnju i druge oblike saradnje sa lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država.

O uspostavljanju saradnje, odnosno sklapanju sporazuma o saradnji, te sadržaju i oblicima saradnje odlučuje Gradsko vijeće, pod uslovima utvrđenim zakonom i Statutom Grada.

Član 121. (Uspostavljanje prijateljskih odnosa)

Grad može odlukom Gradskog vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inostranstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče se razvoj Grada i države Bosne i Hercegovine.

XVIII DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA GRADA

Član 122. (Pokretanje postupka)

Postupak za donošenje Statuta Grada pokreće se donošenjem odluke o izradi Statuta Grada i obuhvata: pripremu i razmatranje nacрта, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta Grada.

Član 123. (Izrada Statuta Grada)

Postupak izrade Statuta Grada provodi Komisija za statut i propise Gradskog vijeća.

Član 124. (Promjene Statuta Grada)

Postupak za promjenu Statuta Grada pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta Grada.

Prijedlog za promjenu Statuta Grada može podnijeti Gradonačelnik, Komisija za statut i propise Gradskog vijeća i jedna trećina vijećnika Gradskog vijeća.

Prijedlog iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Gradskog vijeća u pisanoj formi.

Član 125. (Prijedlog za promjenu Statuta Grada)

Prijedlog za promjenu Statuta Grada predsjedavajući Gradskog vijeća upućuje Komisiji za statut i propise koja je razmatra i uz mišljenje upućuje Gradskom vijeću.

Član 126.
(Rasprava o promjeni Statuta Grada)

O prijedlogu za promjenu Statuta Grada provodi se rasprava na sjednici Gradskog vijeća.

Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta Grada dostavlja se vijećnicima Gradskog vijeća, organima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području Grada radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje Gradskom vijeću na usvajanje.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta Grada, isti se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Gradskog vijeća, prije isteka šest mjeseci.

Član 127.
(Statutarna odluka)

O izmjeni i dopuni Statuta Grada, Gradskog vijeće donosi Statutarnu odluku.

Komisija za statut i propise može podnošenjem prijedloga odluke predložiti izmjenju i dopunu Statuta Grada, radi usklađivanja Statuta Grada sa zakonom bez prethodne rasprave.

Član 128.
(Usvajanje Statuta Grada)

Predlagač prijedloga Statuta Grada i prijedloga odluke iz prethodnog člana je Komisija za statut i propise.

Statut Grada i Statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Gradskom vijeću.

XIX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 129.
(Primjena gradskih propisa)

Do donošenja odnosno usklađivanja gradskih propisa predviđenih ovim Statutom, primjenjivat će se propisi koji su na snazi na dan donošenja ovog Statuta, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Statuta.

Član 130.
(Usklađivanje gradskih propisa)

Usklađivanje važećih propisa iz nadležnosti Grada sa ovim Statutom izvršit će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta, Savjeti mjesnih zajednica dužni su donijeti nove Statute mjesnih zajednica i izvršiti sve poslove organiziranja mjesnih zajednica u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Član 131.
(Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda u ovom Statutu podrazumijevaju uključivanje oba roda.

Član 132.
(Prelazne odredbe)

Danom stupanja na snagu ovog Statuta Grada prestaje da važi Statut Općine Visoko («Službeni glasnik Općine Visoko» broj: 01/11 , 08/13 i11/18) i Privremena statutarna odluka Grada Visoko («Službeni glasnik Općine Visoko» , broj: 05/19).

Član 133.
(Završne odredbe)

Ovaj Statut Grada Visoko stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku Grada Visoko».

Broj: 01/1-02- 642/21
26.11.2021. godine
V i s o k o

PREDSJEDAVAJUĆI
Gradskog vijeća Visoko
Nikola Pekić